Ministerie van Defensie

Aan	STASDEF
Van	PDGB
Afgestemd met	CDS, DJZ, DCO, HDFC
In afschrift aan	MINDEF

TER BESLISSING

Datum
4 november 2026

Onze referentie
MINDEF20260071992

Opgesteld door
[redacted]

Aantal bijlagen
3

Nota

Beleidsreactie onderzoeksrapport Inspectie Veiligheid Defensie 'Risicobeheersing bij Basis Rijopleiding Persoonsbeveiliging Binnenland (BROPBB)'

Aanleiding

De Inspectie Veiligheid Defensie (IVD) heeft het rapport 'Risicobeheersing bij de Basis Rijopleiding Persoonsbeveiliging Binnenland (BROPBB)' opgesteld en op 15 september 2026 aangeboden aan Defensie. Het rapport is opgesteld naar aanleiding van een noodlottig ongeval op 8 januari 2025 te Wijhe. Het ongeval vond plaats tijdens een les-situatie van deze rijopleiding, waarbij een bestuurder van een voertuig van het Opleidings- en Trainingscentrum Koninklijke Marechaussee (OTCKMar) een fietser, niet deel uitmakend van Defensie, aanreed. De fietser overleed als gevolg van het ongeval.

Dit rapport wordt door u aan de Tweede Kamer verstuurd, voorzien van een inhoudelijke reactie middels een Kamerbrief.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met verzending van het rapport aan de Tweede Kamer, inclusief bijgevoegde Kamerbrief waarmee u een inhoudelijke reactie geeft op het rapport.

Kernpunten

- Het ongeval heeft plaatsgevonden op de openbare weg tijdens een les-situatie van de rijopleiding BROPBB.
- De IVD heeft onderzoek gedaan naar de beheersing van de veiligheidsrisico's van de BROPBB. Het betrof een themaonderzoek op basis van documentatie en interviews, waarbij het ongeval als zodanig geen onderdeel was van het onderzoek.
- De IVD concludeert dat de BROPBB een op papier zorgvuldig opgezette opleiding is, waarbij Defensie de risico's op een systematische wijze beheerst.
- De IVD concludeert aanvullend dat de risicobeheersing nog een stap verder kan worden gebracht, en geeft een drietal aanbevelingen:
    - Overweeg om samen met het OTCKMar de risicobeheersing te vervolmaken door een verdiepende Taak Risico Analyse (TRA) uit te voeren op de risico's die optreden;
    - Verbeter de kwaliteitszorg van de BROPBB door de leerlingen en instructeurs structureel hierover te bevragen;
    - Organiseer evaluatie en tegenspraak in de besluitvorming over en tijdens de ontwikkeling van opleidingen.
- In de Kamerbrief geeft u een appreciatie van deze conclusies en aanbevelingen.
  U onderschrijft het standpunt van de IVD dat hoog-risico activiteiten van de BROPBB moeten worden beheerst.
- U geeft aan dat de door de IVD geformuleerde aanbevelingen aansluiten bij de inmiddels door Defensie in gang gezette verbeterpunten. U geeft aan de komende periode met extra attentie de verdere uitrol van deze maatregelen te zullen volgen. Deze betreffen:
    - Toevoeging van een veiligheidsparagraaf in de lesplannen, alsmede tijdens de lessen in de praktijk toegepast, m.b.t. de hoog-risico activiteiten. De hiervoor benodigde input, waaronder de informatie uit een Taak Risico Analyse (TRA), haalt het Opleidings- en Trainingscentrum Rijden (OTCRij) op bij het OTCKMar;

- Aanpassing van de opleiding met een gradueel toenemende complexiteit;
- Optimalisatie van feedback van instructeur en leerling. OTCRij en KMar zien er op toe dat feedback niet vrijblijvend is maar altijd, na elke opleiding, wordt gegeven door instructeur en leerling. OTCRij rapporteert de feedback en de opvolging daarvan in haar kwartaalrapportage.
- Verbeteringen bij ontwikkeling van de opleiding, zowel inhoudelijk als operationeel;
- Aanvullend hierop zal OTCRij haar lesplannen aanpassen zodat gedurende de BROPBB expliciet geen gebruik mag worden gemaakt van de uitzondering van de Brancherichtlijn Optische- en Geluidssignalen (OGS) die het nu nog mogelijk maakt harder te rijden dan 40km/h boven de ter plaatse geldende maximum snelheid.

Toelichting

- De KMar leidt militairen op tot persoonsbeveiliger door het volgen van de opleiding Persoonsbeveiliger Binnenland (PBB). Voorafgaand aan deze opleiding moeten militairen gedurende twee weken de Basis Rijopleiding Persoonsbeveiliging Binnenland (BROPBB) succesvol hebben afgerond.
- De BROPBB wordt uitgevoerd onder auspiciën van het Opleidings- en Trainingscentrum Rijden (OTCRij), onderdeel van de Landmacht. De PBB wordt uitgevoerd door het Opleidings-, Trainings- en Kenniscentrum Koninklijke Marechaussee (OTCKMar).
- Tijdens de BROPBB wordt op basis van vrijstellingen krachtens de Wegenverkeerswet 1994 onder meer met hoge snelheid gereden en door rood verkeerslicht gereden in onopvallende auto’s op de openbare weg. Dit levert gedurende de opleiding verhoogde risico’s op voor de andere weggebruikers, de cursist en de instructeur.
- Het Openbaar Ministerie heeft een strafrechtelijk onderzoek uitgevoerd. Het OM heeft weliswaar gesteld dat er sprake is van verwijtbaarheid, maar achtte het niet opportuun om tot strafrechtelijke vervolging over te gaan. De strafzaak is formeel afgedaan met een onvoorwaardelijk beleidsdepot.

Financiële overwegingen

Het versturen van de brief heeft geen financiële gevolgen.

Juridische overwegingen

Met het versturen van het rapport ‘Risicobeheersing bij de Basis Rijopleiding Persoonsbeveiliging Binnenland (BROPBB)’ en de begeleidende brief maakt u het rapport openbaar. Andere juridische overwegingen zijn niet van toepassing.

Communicatie

Vertegenwoordigers van Defensie onderhouden contact met de nabestaanden. Ze worden op de hoogte gehouden van de uitkomsten van het onderzoek. Defensie draagt er zorg voor dat de nabestaanden voorafgaand aan de verzending van de Kamerbrief in een persoonlijk gesprek en met de nodige aandacht en zorgvuldigheid worden geïnformeerd over de inhoud ervan. Er wordt geen aanvullende communicatie vanuit DCo voorbereid.

Overwegingen Beleid/Overwegingen Uitvoering

- Inmiddels is een aantal maatregelen in gang gezet ter realisering van risico-gebaseerde veiligheidsparagrafen in OTCRij-lesplannen, gefaseerde complexiteit opbouw in BROPBB-/PBB-programma, optimalisatie van feedback na elke start-bekwame opleiding, toevoeging van extra hoog-risico-scenario’s en verduidelijking Brancherichtlijn OGS.
- De overige aanbevelingen worden in beschouwing genomen en met betrokken uitvoeringsonderdelen verder uitgewerkt.

Datum
4 november 2026

Onze referentie
MINDEF20260071992

Informatie die niet openbaar wordt gemaakt

Persoonsgegevens van de steller en ondertekenaar worden gelakt vanwege de bescherming van de openbare levenssfeer.

DE PLAATSVERVANGEND DIRECTEUR-GENERAAL BELEID